

BRELA

OBALA ■

Dosadne kiše, magle, smog i hladnoća u Brelima su daleko od vas, toliko daleko i dugo koliko vrijedi vaša povratna karta. Godišnja su doba ovdje izmijesala granice i strastveni se kupci najčešće tržvaju čak polugodišnjoj sezoni. Strastveni se traže u cijelogodišnjoj. Sve što se u Brelima može vijeti i osjetiti nekočamisteno potvrđuje: tu su se ipak umijesale više sile.

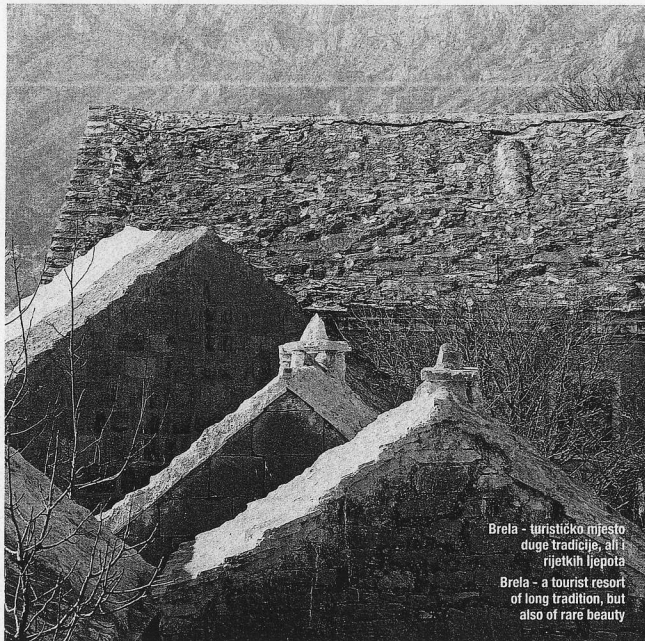
Foto: **Silvana Jakus** / Fotografije: **Damir Fabijanić**

TO SU IPAK VIŠE SILE



To su zacijelo Božji prst! - usklik je što će vam se, pomalo nesvjesno, oteći kad prvi put dođete u Brela. I nećete u prvom trenutku slutiti kako imate pravo. Reći ćete to zadivljeni neobičajenom ljepotom prirode koja je na jednome mjestu udružila praktički nemoguće: uz uski obalni pojas borove šume i pješčanih plaža, izranja planinski masiv Biokova pa ćete se tako kupati u moru

Ne, doista ne vjerujemo da će vam ikada dosaditi gledanje u uvijek drukčije more i uživanje u svim blagodatima odmora u Brelima. Uostalom, i tamošnji turistički radnici svjedoče o mnogim zaljubljenicima u ovo mjesto.



Brela - turističko mjesto duge tradicije, ali i rijetkih ljepota

Brela - a tourist resort of long tradition, but also of rare beauty

i uživati u svim dražama mediteranske klime gledajući biokovske vrhove o koje kao da zapinju oblaci!

Ali nije samo čudesni prirodni spoj razlog zbog kojega imate razloga vjerovati u neke više sile - postoje za to i sasvim konkretni dokazi. Turizam, koji je ovo malo mjesto - prvo u nizu turističkih središta Makarske rivijere - ucrtao na kartu svijeta - u svoje je početke ugradio već spominjanu Božju providnost. Naime, turistički počeci Brela blagoslovljeni su prisutnošću biskupa Nikole Bjankovića koji je uživao u ljepotama borova i mora nedaleko od današnjeg hotela Soline. Tu su ga često nalazili uronjena u molitvu pa ćete zacijelo i vi - zbog više jednako važnih razloga - osobitu duhovnu snagu naći ispod bora koji još i danas nosi biskupovo ime.

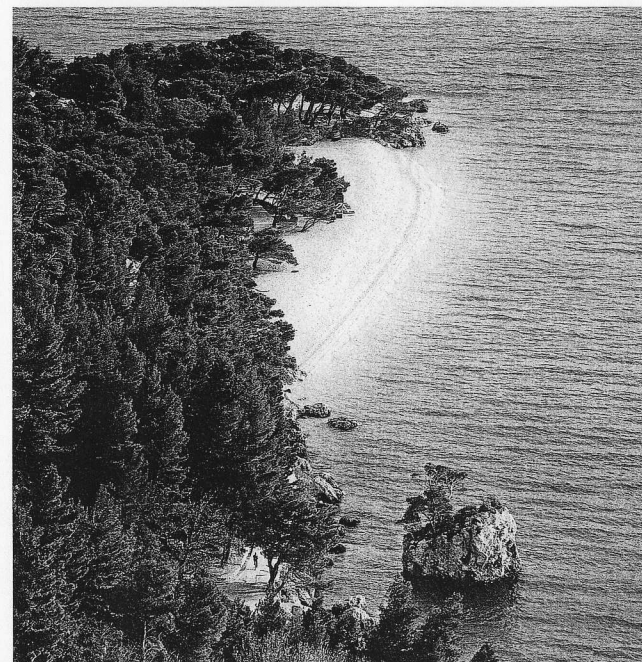
Brela su nekad bila težačko a danas su turističko mjesto duge tradicije. Zanimljivo je da se ona prvi put spominju polovicom 10. stoljeća, i to na grčkom jeziku. Samo im ime potječe od starohrvatske riječi brelo, što znači vrelo. Stanovnici Brela u latiniziranome se obliku spominju 1315., a na hrvatskom jeziku 1601. godine.

Teško je reći kad su Brela najljepša. Uostalom, nije li stara ali toliko puta dokazana uzrečica da o ukusima ne vrijedi raspravljati?! Ljeti ćete uživati u kupanju u moru i dugim šljunčanim plažama ovjenčanim uglednom ekološkom potvrdom - Plavom zastavom te se koristiti prednostima dvostrukog hlađenja - s jedne strane rashlađivat će vas Biokovo, s druge strane more. Ali Brela su lijepa u svako doba godine i svojevrsni su demanti meteorologa i teorija o smjeni godišnjih doba: ljeto ovdje traje duže nego drugdje i zadire duboko u jesen, jesen u zimu... pa bismo se čak usudili reći da nje u onome klasičnom obliku i nema. Tu ćete nerijetko u listopadu, pa i poslije, odbaciti toplu odjeću u kojoj ste doputovali pa i - ako i niste osobito hrabri - uroniti u još toplo more. Magle, smog i hladnoća ostali su daleko iza vas, tako daleko i dugo koliko vrijedi vaša povratna karta. Doista, godišnja su doba ovdje izmješala granice i strastveni će kupaci najčešće uživati u polugodišnjoj sezoni, strastveni šetači u cjelogodišnjoj.

Sve je to razlog zbog kojega turizam u Brelima datira od davnih dana i svakim je danom sve razvijeniji. Tu nikad nećete biti sami, ali, bit ćemo iskreni, želite li izbjeći gužvu hotelskog doručka, podsjetit ćemo vas - i travanj i svibanj ili listopad i studeni u Brelima su lijepi. Uostalom, sve je to stvar izbora - ono što potvrđuju iskustva gostiju ali i ugledne inozemne ankete, to je što će vam domaćini u hotelima pružiti iznadprosječno kvalitetnu uslugu. Ali i nisu to jedini aduti - kvalitetan smještaj, uz onaj dodir autentičnog života pružit će vam apartmani, neposredan dodir s morem sportovi na vodi. O zdravoj hrani, morskim specijalitetima - u današnja vremena loših vijesti i sve težeg odgovora na pitanje kako ostati zdrav a biti sit - je lovnici će breških ugostitelja pružiti barem deset pravih odgovora. Sve ostalo stvar je osobnog izbora.

Brela imaju doista sve što je potrebno za razvoj turizma - ljepotu krajolika, blagu sredozemnu klimu i prekrasne plaže. Logično je da prilika nije propuštena, a današnji se turistički uspjeh temelji na dugoj tradiciji. Povijest tako uči da je turističko privređivanje počelo još 1932. godine kad je Čehinja Maša Čmelikova, otkrivši ljepotu Brela, organizirala ondje boravak svojih sunarodnjaka, za koje je čak otvorila pansion.

Pet godina poslije, prema sačuvanim dokumentima, djeluje i Turistički odbor Brela, kojemu je predsjednik bio župnik don Ante Soljanić. Prvi je hotel u Brelima otvoren neposredno prije Prvog svjetskog rata, i to baš na mjestu gdje je današnji hotel Soline, koji je po anketi inozemnih gostiju, u konkurenciji mnogih uglednih hotela u odmorishinim odredištima katkad bio i prvi, ali uvijek pri vrhu kvalitete. I tako je otvoren dugi turistički niz za čije su trajanje najbolje jamstvo klima i iznimna ljepota prirode te, dakako, blizina splitske zračne luke. Ne, doista ne vjerujemo da će vam ikada dosaditi gledanje u uvijek drukčije more i uživa-



nje u svim blagodatima odmora u Brelima. Uostalom, i tamošnji turistički radnici svjedoče o mnogim zaljubljenicima u ovo mjesto. Godine pa i desetljeća neprekidnog dolaženja zblížili su mještane i goste i razlog su mnogih slavlja kojima se obilježavaju dolasci i odlasci, jubileji ali i mnogi drugi povodi. Važno da je fešta!

Ako vas pak svojim tajnama privuče Biokovo, o čije vrhove zapinju oblaci, pred vama je jedan potpuno novi svijet i drukčiji pogled. I Makarsko primorje i Biokovo imaju - tako blizu jedan drugomu - dva lica. Upoznati ih oba znači živjeti dva života, dvije priče...

Nigdje se, naime, tako blizu i tako visoko kao na Biokovu divovski planinski lanac Dinarida nije približio moru. I teško je reći je li impresivniji pogled s Biokova na more ili s mora na Biokovo. Jer morsko plavetnilo i vruć pijesak šljunčanih plaža gotovo dodiruju ovu planinu, pravu riznicu tajni i ljepote vrijedne istraživanja.

I je li to sve što treba reći o dva lica Makarskog primorja i našeg odredišta, Brela? Svaki put kad priroda izaziva tako široku lepezu osobnih emocija najbolje je ne otkriti sve jer doživjet ćete više. Doista, možete li zamisliti proljeće ili jesen u Brelima?! Ne vjerujemo ako ondje niste bili, teorija godišnjih doba koristit će vam samo da zapazite razliku između onoga što ste odlazeći napustili i u čemu ćete u Brelima, pozdano, uživati.



Smješten na obali mora, u oazi mira i zelenila prekrasnoga kupališta Bačvice, desetak minuta od centra i Dioklecijanove palače, čeka Vas novoobnovljeni hotel Park. Hotel Park je prvenstveno poslovni hotel, ali i hotel za aktivni odmor, koji Vam može ponuditi 54 luksuzno opremljenih soba, 3 apartmana, vrhunske restorane, vinski bar, fitness, saunu, masažu, solarij i doista najljepšu terasu u Dalmaciji.

Dodite, hotel Park je bolji nego ikad!



HOTEL PARK SPLIT
UTEMELJEN 1921. GODINE

Park Hotel recently renovated and situated by the coast near the peaceful oasis of luxuriant vegetation of beautiful Bačvice beach and only ten minutes from the centre of the city and Diocletian's Palace, is expecting you. Primarily a place for business meetings, it also gives you the opportunity of active holiday, offering 54 luxuriant hotel rooms, 3 suites, great restaurants, a wine bar, fitness centre, sauna, solarium and the most beautiful terrace in Dalmatia.

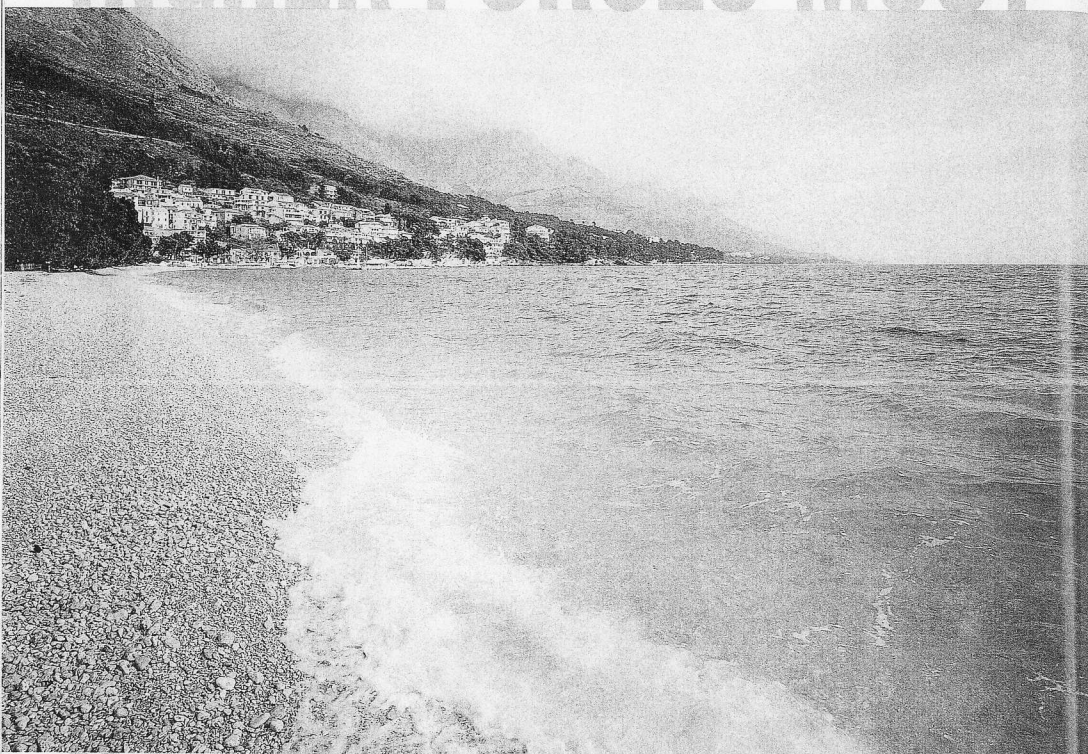
Come and visit Park Hotel as we are better than ever!

Hatzeov perivoj 3, 21000 Split, Hrvatska, tel. ++385/21/40 64 00, fax. ++385/21/40 64 01

In Brela, the boring rain, the fog, the smog and the cold are left behind, as far and as distant as the value of your return ticket. Here, the seasons are intermingled, and fanatic swimmers will frequently enjoy the off season more than the summer season, whilst fanatic walkers will enjoy themselves the whole year. In Brela, everything that can be seen and felt testifies that here, without any doubt, higher forces must have been at work!

BRELA HIGHER FORCES MUST

COAST ■



HAVE BEEN AT WORK

By **Silvana Jakuš**

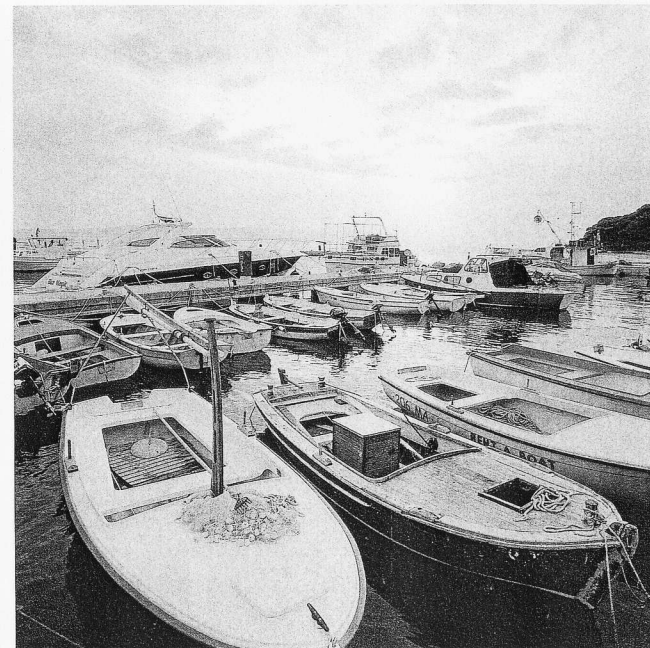
Photos **Damir Fabijanić**

This must have been God's work! - is the exclamation, which will almost unconsciously escape your lips on your first visit to Brela. And in that first moment you will not even guess how right you were. You will exclaim it amazed by nature's unusual beauty that has united virtually the impossible in a single place: from the narrow coastline with its sand beaches and pine forests, there emerges the massive Biokovo mountain range, so that whilst swimming in the sea, you will enjoy all the magic of the Mediterranean looking at the tops of the Biokovo mountains which appear to break the clouds!

But this marvellous natural combination is not the only reason why you will believe in higher forces - there exist also positive grounds for it. Tourism, which this small town - the first of a series of tourist centres on the Makarska Riviera - registered on the world's map - had God's Providence ingrained in it from its very beginnings. Which is to say, Brela's tourism beginnings were blessed by the presence of Bishop Nikola Bjanković, who enjoyed the beauty of the pine forest and the sea not far from today's Hotel Soline. It is there that he was often found, immersed in prayer, so that certainly you, too - for several equally important reasons - will find that special spiritual strength under the pine tree which bears the Bishop's name to this day.

Brela, once farmland and today a tourist centre, is a place with a long tradition. An interesting fact is that it is first mentioned around the middle of the 10th century, and in Greek. Its very name originates from the Old Croatian word *brelo*, which means well. Brela's inhabitants are first mentioned in 1315, in Latin, and in the year 1601, in Croatian.

It is difficult to say when Brela is at its most beautiful. Incidentally, isn't that old, but so many times proven saying that tastes should not be discussed true? In summer you will enjoy swimming in the sea and the long sandy beaches crowned with the prestigious ecological certificate *The Blue Flag*, and take advantage of the double cooling - on one side you will be cooled by the Biokovo mountain range, on the other, by the sea. But Brela is beautiful during all the seasons of the year, somehow contradicting meteorological forecasts and theories about the changing of the seasons: summer, in Brela, lasts longer than anywhere else and goes far into autumn; autumn into winter ... we might even dare to say that winter, in its classical form, does not exist. Here, it can often happen that in October, and even later, you will take off the warm garments you arrived in and - even if you're not particularly brave - plunge into the still warm sea. You have left the fog, the smog and the cold far behind, as far and as distant as the value of your return ticket. Here, the seasons are intermingled, and fanatic swimmers will frequently enjoy the off season more than the summer season, whilst fanatic



Brela imaju doista sve što je potrebno za razvoj turizma - ljepotu krajolika, blagu sredozemnu klimu i prekrasne plaže

Brela truly has all that is necessary for the development of tourism: beautiful surroundings, a mild Mediterranean climate and marvellous beaches

